

Udmåling af erstatning ved forudbestående lidelse

Erstatning og godtgørelse fastsættes alene på grundlag de følger, der er forårsaget af arbejdsskaden. Erstatning og godtgørelse kan nedsættes eller efter omstændighederne bortfalde, hvis tilskadekomnes aktuelle lægelige eller sociale situation ikke udelukkende kan henføres til arbejdsskaden.

Arbejdsskadestyrelsen har i Skr. 2 af 1. feb. 1999 beskrevet sin praksis ved vurdering af varigt mén og erhvervsevnetab, når der er forudbestående lidelser.

Baggrund

Efter arbejdsskadesikringsloven kan der ydes erstatning for følgerne efter en arbejdsskade, typisk i form af en ulykke, der sker på arbejdspladsen, eller en sygdom, som skyldes arbejdsforhold.

Der kan kun ydes erstatning for de følger, der kan henføres til arbejdsskaden. Det betyder, at en erstatning kan nedsættes, hvis den skadelidtes lægelige og sociale situation ikke alene skyldes arbejdsskaden.

Loven siger samtidig, at et varigt mén, et påvist tab af erhvervsevne eller en persons død må anses for at være en følge af arbejdsskaden, medmindre overvejende sandsynlighed taler imod.

Arbejdsskadesikringsloven er altså indrettet på den måde, at der på den ene side kun kan ydes erstatning for følgerne af en arbejdsskade; erstatning kan ikke ydes for forringelse af helbredet, der skyldes andre grunde.

På den anden side indeholder loven også en formodningsregel, idet hele forringelsen af helbredet skyldes arbejdsskaden, medmindre det er klart, at overvejende sandsynlighed taler imod.

Lovens system indebærer naturligvis, at der kan opstå tvivl, når der kan være flere årsager til en persons forringede helbredstilstand. Eller sagt på en anden måde: hvilken rækkevidde har den nævnte formodningsregel?

Højesteret afsagde den 3. september 1998 dom i en sag, der drejede sig om, hvorvidt der kunne fradrages i en erstatning på grund af en forudbestående lidelse. Ved dommen ændrede Højesteret en afgørelse, som Arbejdsskadestyrelsen havde truffet.

Styrelsen kunne ikke løfte bevisbyrden for, at det var overvejende sandsynligt, at den forudbestående lidelse havde betydning for forringelsen af helbredet. Lidelsen skulle altså i fuldt omfang anses for at være en følge af arbejdsskaden.

Højesteretsdommen har naturligvis stor betydning for Arbejdsskadestyrelsens arbejde.

Styrelsen har nu fastlagt en praksis for, hvornår der kan fradrages i en erstatning under henvisning til, at den pågældende har en forudbestående lidelse. Denne praksis indebærer, at styrelsen alene foretager fradrag for forudbestående lidelse, når:

1) der foreligger lægelig dokumentation for den forudbestående lidelses eksistens og for, at lidelsen har været symptomgivende før arbejdsskaden, eller der foreligger en sikker prognose for, at lidelsen ville have givet symptomer, selvom skaden ikke var sket, og

2) det er klart, at den forudbestående lidelse konkret påvirker erhvervsevnen, altså er medvirkende til nedsættelsen af erhvervsevnen. Det kan fx være dokumenteret ved sygefravær forud for arbejdsskaden, ved sygebehandling inden arbejdsskaden eller ved en sikker prognose for, at lidelsen med tiden ville påvirke erhvervsevnen, selvom skaden ikke var sket. Der kan således ikke fradrages i erstatningen, når der alene foreligger en generel lægelig dokumentation.

Arbejdsskadestyrelsen har samtidig skærpet kravene til de begrundelser, der skal gives, når der

fradrages i erstatningen. Det skal fx oplyses i afgørelsen, hvordan Arbejdsskadestyrelsen har vægtet den forudbestående lidelse i forhold til det samlede varige mén og/eller erhvervsevnetab, ligesom vægtningen skal begrundes.

Dokumentation

Referencer: Arbejdsskadestyrelsen, Skr. 2 af 1. februar 1999

25.06.2010

Forfatter: Socialrådgiver Hugo Knudsen

Review: 2010-10-11 Ole Carstensen

Referent:
